

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, péntek 1909. május 7.

101. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
„Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 8 hasábos pétt sorja 40 fillér.

Törökök.

A törökországi események egyik legjellegzetesebb sajátossága, hogy azokban a szoros értelemben vett nép nem vett részt és nem vesz részt.

Mindenféle forradalomban minden országban a népek nagy szerep jutott. A nép volt az a hatalmas rezervoár, ahonnan erőt, szenvedelmet, indulatot merített az a kis csapat, amely a forradalmat alakította, vezette és lokalizálta. A török forradalom kivétel ez alól.

E sajátos tünetet eddig talán azzal lehetett volna megokolni, hogy a török események békés mederben perogtak le, ámbar mástutt a vér nélküli forradalmak háttérén a nép volt.

A nép mégis érzéketlenül terül el a birodalomban. Konstantinápolyból azt írják, hogy a török polgári lakosság alig-alig érdeklődik az iránt, ami tőle néhány lépésnyire történik. Maga a vidék pedig éppenséggel nyugodt és halvért. Ezt a tünetet nem szabad úgy fölfogni mint a „néplelek“ sajátos megnyilatkozását; e mögött nagy horderejű dolgok rejtezhetnek.

Némi izgalom csak Macedóniában észlelhető. Tehát abban a provinciában, ahol a mohamedán lakosság nincsen túlnyomó részben. Ugyancsak a macedóniai hadtest volt az, a mely Konstantinápoly ellen masírozott.

A lapok levelezői sűrűn hangsúlyozzák, hogy a csapatokban keresztények és zsidók együtt harcoltak a mohamedánokkal. Ezt azért szükséges kiemelni, hogy a mozgalomban részt vett mohamedánok száma — nem szólva a külföldi kulturától átítatott tisztokról, — nyilvánvaló legyen.

Ez csak megerősíti azt a tényt, hogy a konstantinápolyi revolúció a nagy mohamedán massa fölött süvített el. Az ázsiai Törökország éppenséggel tunya volt az alkotmány-mozgalmakkal szemben. És hogy ezt a tünetszerűséget hogyan itélik meg az új-törökök, azt jellegzetesen bizonyítja az a hír, hogy a konstantinápolyi csapatok főparancsnoka megbízható katonákból ekspedíciót tervez az ázsiai Törökországba. Ez a majdnem büntető ekspedíció arra van hivatva, hogy az új alkotmányos rendet megkedveltesse az ázsiai törökökkel, vagyis az Ozmán-birodalom nagyobb részével.

Ebből azt lehet következtetni, hogy még maguk az új-törökök sem bíznak abban, hogy az új rendet az egész birodalomban kitörő lelkesedéssel fogják fogadni. A népek a forradalomtól való szinte tüntető távolmaradása tehát nemcsak amolyan lelki szimptoma, hanem olyan faktum, amelylyel esetleg később számolni fog kelleni és amelyre esetleg rá fog majd illeszteni a magyar példaszó, hogy gazda nélkül csinálták a számadást.

Ennek megállapítása azonban korántsem vonja maga után az új-törökök munkájának le-

becsülését. Az új-törökök úgy hajtották végre ezt a forradalmat, hogy szinte ideális végrehajtásnak lehet nevezni és tanonc-forradalmároknak mindenkor tanulhatnak majd belőle. Annyi műveltségéről kulturáról és rátermettségéről tettek tanúságot, hogy babérnál egyebet nem lehet feljűk nyújtani.

Természetesen, nem rajtuk mulik, hogy az az épület, melynek alapjait most rakják le, a szemléltető nem az idővel dacoló szerkezet benyomását teszi. Lehetséges, hogy téved a szemlélő és nekik van igazuk abban, hogy forradalomhoz nem kell nép és hogy az új-török rend nép nélkül is megszilárdul.

A kívülállóknak egyelőre csak pesszimisták lehetnek. Ők nem téveszthetik szem elől azt a faktumot, hogy eddig forradalmaknak tartalmat mindig a nép adott. Csináltak ugyan már revolúciót nemesi osztályok is, de abban az esetben a nép sorsa nem változott meg. Csak más ült arra a szekérre, melyet ők keserves kinnal húztak. Még csak azt sem lehet ez ellen vetni, hogy a mohamedán nép kivétel lehet; az ő nevében néhány európeér is beszélhet. Perzsia példája megcáfolja ezt a fölfogást. Az ottani mohamedán nép összefogva az intelligenciával, véres küzdelmet vív hónapok óta uralkodójával szemben az alkotmányosságért. Senki sem kételkedik benne, hogy ez a küzdelem előbb-utóbb a nép-alkotmány diadalával fog végződni.

A török nép egyelőre passzív maradt. Helybenhagyó fejbőlöntést jelent-e ez a passzivitás mindarra, amit merőben az új-török tisztek végeztek — vagy pedig keleti kontemplálást, amely tetté csak idővel érik meg? Ez most még meg nem mondható. Az idő majd megmutatja, olyan uralkodói rendszer kell-e Allah ivadékaiknak, mint amilyent az új-törökök az angol alkotmányból lemásoltak.

UJDONSÁGOK.

— A városi állandóbizottság ülése.

A városi állandóbizottság holnap pénteken délután ülést tart Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével a következő napirenddel:

Bejelentések, indítványok, interpellációk. A királyi kormányzó átirata az államvasuti állomás kiszélesítéséről és második fieme—bucariii vágány elhelyezéséről. A plassei vízcsőhálózat elhelyezésének technikai és pénzügyi tervezete. Egy Cosalán építendő iskola technikai és pénzügyi tervezete. Kisebb ügyek.

— Az autonóm párt gyűlése. A városi autonómpárt igazgatósága körlevélben értesítette az autonómpárti városi bizottsági tagokat, hogy a párt ma este hatodfél órakor értekezletet tart. A gyűlés tárgya, mint már jelentettük, a párt belső ügyeinek megvitatása. Május közepén pedig a párt rendkívüli közgyűlést tart.

— A szinpartoló egyesület ülése. A szinpartoló egyesület intéző bizottsága és szinügyi választmánya ma este a gimnázium épületében ülést tart.

— Hazulról elszökött leány. Szöllösy Mária helybeli szülész nő ki a Deák Ferenc utcában lakik, tegnap bejelentette a rendőrségnek, hogy Viktória nevű 15 éves leánya napokkal ezelőtt elment hazulról s még nem tért vissza. Időközben tudomására jutott, hogy leánya az ugyanazon utcában lakó Schwarcz családnál tartózkodik s el is ment oda érte, de Schwarcné nem akarta a leányt elengedni. A rendőrség tudomásul vette az elmondottakat s ennek nyomán az eljárást megindította.

— Az ál-Petráss Sárít letartóztatták. Megirtuk, hogy egy szélhámos nő, aki Petráss Sárinak adta ki magát, kicsalta Nádassy Gizella tanítónő oklevelét és két aranygyűrűjét. A rendőrség ma kinyomozta az ál-Petráss Sárít Hanusz Erzsébet 20 éves büntetett előéletű ismeret szélhámoskodás miatt régóta keresnek. A rendőrség Hanusz Erzsébet letartóztatta.

— Éhínség Dalmáciában. A múlt napokban félhivatalosan megcáfolták azt a hírt, mintha Dalmáciában éhínség volna. Ez a hivatalos cáfolat azonban nem felel meg a tényeknek, mert — mint most Zarából jelentik — a nagy drágaság folytán a szegényebb sorú lakosság között valóságos pusztítást az éhínség. Zarában magában nem tapasztalható ugyan ez a nyomor, de környékén nagy nélkülözéseket szenved a lakosság. A hosszabb ideig tartó koplalásban egy Ciubrilla Bozica nevű tizenkét esztendő kisleány meghalt. Nagybeteget hozták a zárai kórházba, ahol nemsokára ki-szenvedett.

— Megbüntetett mézárósné. A rendőrséghez feljelentés érkezett Cohar Hermina mézárósné ellen, akinek a macellaria 28 szám alatt van az üzlete, hogy múlt hónap 23-án a kiszolgáló asztalán, a többi hus között mintegy két kilogramm súlyú romlott húst tartott. A rendőrség a vizsgálat befejezése után Cohar ma három napra fogházra átváltoztatható ötven korona pénzbüntetésre ítélte.

— Montecuccoli gróf Fiumében. A „Lacroma“ hadijachtot tegnap reggel Montecuccoli gróf tengernagy is ideérkezett s vasuton folytatta útját. A „Lacroma“ tegnap este visszatért Pólába.

— Zanella lovagias ügye. Lapunk tegnapi számában jelentettük, hogy a Zanella-Jechel dr. között felmerült lovagias ügyben a két fél segédei megállapodtak, hogy az ügyet az udinei olasz katonai becsületbiróság elé terjesztik. A megállapodást Zanella segédei névszerint Baccich Icilio és Pozder dr. tegnap közölték megbízójukkal. Zanella még a délután folyamán levelet intézett segédeihez, amelyben kijelenti, hogy az udinei katonai becsületbiróságot nem fogadja el, mert az udinei becsületbirósági eljárás hosszadalmassá tenné az ügyet, különben is nem ismeri el a katonai becsületbiróság illetékességét polgári állású egyének között fölmerült lovagias ügyben s végül mint a magyar parlament tagja nem fordulhat kül-

földi becsületbiróságához. (Ime, ez volt a mi véleményünk is. — A szerk.) Kijelentette, hogy segédeitől a megbízást visszavonja s új segédek fog megnevezni. Zanella ezután felkereste Pieri Konstantint és Allazetta Antalt, akiket felkért, hogy Jechel drral szemben felmerült lovagias ügyben képviseljék, amit ezek el is vállaltak.

— **Tengerészkapitányi vizsgálatok.** A tavaszi tengerészhadnagy és kapitányi vizsgák május tizenhetedikén kezdődnek s már eddig is többen jelentkeztek vizsgálatra. A vizsgálatok a tengerészeti hatóságnál lesznek Roediger Ernő révkapitány, osztálytanácsos elnöklésével.

— **Térzene.** A Jellacsics ezred zenekara ma este hét órakor a Dante-téren hangversenyt ad a következő műsorról;

1. Fail — Induló az „Elvált asszony” operettből.
2. Zajc—Szimfonia „A Boissi—i boszorkány” című operából.
3. Gizet — Ábránd a „Carmen” operából.
4. Gounod — Részletek a „Romeo és Julia” operából.
5. Lincke — „Sziámi őrvjárat”.

— **Az amerikai kivándorlás.** New-Yorkból írják: A lefolyt héten némileg lepadt a magyarországi bevándorlás, ami azonban korántsem tulajdonítandó a bevándorlási láz csökkenésének, mint inkább annak, hogy a nagyhéten s a husvéti ünnepek alkalmából nem igen indultak utnak még azok sem, akik különben már elhatározták magukat a kivándorlásra. Ez az oka annak, hogy a jövő héten az e hetinél még kisebb lesz a kivándorlás, azután azonban ismét emelkedni fog. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter abbeli rendelete, mely a hamburgi vonalon való kivándorlást tiltja, súlyosan érinti ezt a vonalat.

A hét folyamán beérkezett „General Grant” nevű hajónak 2200 utasa közt mindössze 250 magyarországi kivándorló volt. Az „Augusta Victoria” nevű hajó pedig csak 150 magyarországi embert hozott magával. Különböző régen kering már a hír, hogy a hamburgi vonal egybeolvad az északnémet vonallal s ezt az egybeolvadást a látszat szerint sietteti a magyar belügyminiszter rendelete. A lefolyt héten ezerötvenegy utas érkezett Magyarországból a new-yorki kikötőbe, köztük 219 magyar, 415 tót, 176 német, 164 horvát és 80 román.

Az Egyesült-Államokba irányuló nagymérvű bevándorlás okából, valamint a bevándorolt honfitársaink érdekének könnyebb megvalósítása céljából elhatározta a cs. és kir. külügyi kormány, hogy az Egyesült-Államok területén konzulátusi kirendeltségeket szervez. A new-yorki főkonzulátus területén Buffalo városában szerveztek egy ilyen kirendeltséget, amelynek hatásköre Newyork állam következő 25 grófságára terjed ki: Allegheny, Broome, Cattaraugus, Cayuga, Chautauqua, Chemung, Cortland, Erie, Genessee, Jefferson, Livingston, Monroe, Niagara, Onondaga, Ontarino, Orleans, Oswego, Schuyler, Seneca, Steuben, Tioga, Tomkins, Wayne, Wyoming és Yates. A kirendeltség vezetésével székelyi Nyíri Jánost bízták meg.

A hajóstársulatok irodái most hozták nyilvánosságra a lefolyt március havi bevándorlás részletes adatait, amelyeket azoknak érdekes voltánál fogva a következőkben ismertetünk:

Márc. hónapban összesen 123.566 személy érkezett, akik közül 93.833 bevándorló, 17.793 látogató és 11.556 amerikai állampolgár volt. Az előző év március havában csak 23.226 ember jött Amerikába, tehát 100.340-nel kevesebb, mint a folyó évben. Európából 92.874-en érkeztek, míg a többiek Ázsia, Ausztrália és Afrika különböző országaiból jöttek Amerikába. Az összes bevándoroltaknak több mint egy harmadrészt Olaszország szolgáltatta, amennyiben nem kevesebb, mint 33.723 ember jött Itáliából. Közvetlen utána a magyarok szerepelnek sorrendben, amennyiben 16.909-en jöttek Amerikába. — Ausztria 12.885, Oroszország 12.856, Németország 2153 és Svájc 352 bevándorlóval szerepel a kimutatásban. Az összes bevándorlók közül 20.655-en már voltak előzőleg is Amerikában; saját pénzén 76.924 ember érkezett ide, míg 16.506 személyért a

rokonok tették le a jegy árát. Rokonaihoz 70.949-en, ismerőseihez és barátaihoz pedig 20.508-an utaztak; ezenfelül akadt 2376 olyan bevándorló is, akinek senkije sincs Amerikában.

— **Fiume-áru és hajóforgalma.** A fiumei kikötőbe tengeren érkezett áruk mennyisége 1909. évi március hónapban 784.675 métermázsát és 87 darabot, az onnét elszállított áruké pedig 809.839 métermázsát és 287 darabot tett ki.

A behozatal az előző év ugyanezen időszakához képest mintegy 69.000 métermázsával a kivitel pedig körülbelül 121.000 métermázsával emelkedett.

Ez év első három hónapjában Fiuméba tengeren behozott áruk mennyisége 2.274.463, az elszállítottaké pedig 2.228.979 métermázsával volt.

Az előző év megfelelő időszakához képest a behozatal körülbelül 726.000 métermázsával, a kivitel pedig körülbelül 266.000 métermázsával emelkedett.

A behozatal emelkedését főleg a szénbehozatalnak növekedése idézte elő. A behozott szén mennyisége az év első három hónapjában 1.110.545 métermázsát tett, szemben az előző év ugyanezen időszakában behozott 456.603 métermázsával.

Emelkedés mutatkozik még a narancs, citrom, buza, olajos magvak, foszfát földek, ásványok, nyers juta, téglák és cserépszindelyek gépek és készülékek, kén és szuperfoszfát behozatalánál is és ez az emelkedés bőven ellensúlyozta azt a kisebb-nagyobb csökkenést, mellyel a tengeri, hántolatlan rizs, bor, nyerskövek, kénkovand, szantorin és puzzolánföld, nyersvas és acél, salétrom és rézgálic behozatalánál találunk.

A kikötő kivitelében lényeges emelkedés mutatkozik a nyerscukornál, a homok- és kristálycukornál, nyers dohánynál, tabnál, babnál, lisztnél, paraffin és cerezinnél, a nyers és bárdolt búkkfánál, a fűrészelt fenyőfánál, magnezitnél, cementnél.

Ezzel szemben nagyobb csökkenés észlelhető a buza, árpa, tengeri, nyers fenyőfa tölgy- és búkkfa, kénkovand kivitelében. A hajóforgalom adatai szeint az 1909. évi március hónapban 746 hajó érkezett a fiumei kikötőbe és pedig 680 rakományval és 66 üresen. A rakományval érkezett hajók közül 580 gőzös és 100 vitorlás volt, üresen érkezettek közül 37 gőzös és 29 vitorlás. Lobogók szerint az 1909. év márciusában érkezett gőzösek közül 515 magyar, 72 osztrák, 12 olasz, 2 német, 15 angol, 1 svéd, a vitorlások közt pedig 3 magyar, 65 osztrák, 61 olasz.

— **Nagy deszkalopás.** Farkas József mérnök, műszaki vállalkozó tegnap bejelentette a rendőrségnek, hogy a Via Voloscán április 2-án hozzáfogott két ház lebontásához s az onnan kiszedett nagymennyiségű deszkát a két épület mellett halmozta föl. A napokban azonban ismeretlen tettesek a fölhalmozott deszkáknak majdnem felét, körülbelül 600 darabot mintegy 500 korona értékben ellopták. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást.

— **Revolver a leány kezében.** Milutich Mária 21 éves leány, ki a Plasse Scurignén lakik tegnapelőtt meglátogatta a via Pescatorin lakó kedvesét. Ott tartózkodása alatt egy fiókot nyitott ki, amelyben töltött revolver feküdt. A leány nem tudta, hogy a revolver töltve van: szórakozottságból elsütötte a revolvart, melynek golyója felső ajkát érte. A leányt, aki az ijedségtől rosszul lett, a kórházba kísérték.

— **Tolvaj szolga.** Egy K. E. nevű kárpitosnó, ki a Kossuth Lajos-utca 21. házában lakik tegnap reggel megbízta Prencel nevű szolgáját, hogy a zálogházban zálogosítsa el 600 korona értékű briliánsal ékesített két arany fűbevalóját, azonkívül megbízta egy régebbi zálogtárgy kiváltásával.

A szolga az asszony egyik kislával el is ment a zálogházba, hol 150 koronaért elzálogosította az ékszer, a régebbi zálogot azonban nem váltotta ki.

Az utcára érve azt mondta a kis fiúnak, hogy várjon egy kicsit reá és eltávozott, magával vivén a 150 koronát, de vissza sem jött többé. A fiúcska hazament elmondta az esetet anyjának, aki a rendőrségre sietett, ahol bejelentette a lopást.

A rendőrség megindította a nyomozást, eddig azonban eredménytelenül.

— **Eltűnt fiatalember.** Krajacich Paula asszony, ki a via della Colin 2. sz. házában lakik tegnap bejelentette a rendőrségnek, hogy vasárnap reggel eltűnt lakásáról Jenő nevű 18 éves fia s azóta nem is tért vissza. Az aggódó asszony attól tart, hogy fiával valami szerencsétlenség történt s kérte a rendőrséget, hogy indítsa meg a nyomozást.

— **Uj osztrák hajóstársaság.** A „Wiener Zeitung” közli, hogy az osztrák belügyminiszter az osztrák kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg engedélyt adott Bartole Miklós, De Giulí János, Jelich János, Millin Lázár, Marinovich Mátyás, Matievich Fábián és Pap János raguzai és trieszti lakosoknak, hogy „Raguza gőzhajózási Részvénytársaság” néven Raguza székhellyel hajóstársaságot alapítsanak jóváhagyván az eléje terjesztett alapszabályokat is.

— **A kikötőből.** Május hó 5—6. Érzekett. „Jadran” osztrák gőzös Metkovicból 120 tonna cementtel, „Slavonia” angol gőzös Newyorkból 600 tonna vegyes áruval, „Lederer Sándor” magyar gőzös Valenciából 2000 zsák fűvel és 60 tonna vegyes áruval, „Bari” olasz gőzös Bariból 20 tonna vegyes áruval.

Indult „Szent László” magyar gőzös Marseillebe 300 tonna vegyes áruval, „Isza” magyar gőzös Tangerba 100 tonna vegyes áruval, „Safho” angol gőzös Hullba 300 tonna vegyes áruval, „Lacroma” osztrák-magyar hadijacht Pólába.

— **A „Lusitania” elveszett.** Megirtuk, hogy három héttel ezelőtt a „Lusitania” német gőzös Triesztből Fiuméba jövet Póla közelében, a Porer világítótoronytól zátonyra került. A megfeneklett hajóról lerakták a rakományt, sérüléseit buvárok segítségével ideiglenesen kijavították, de a zátonyról még nem tudták leszabadítani. A legutóbbi napok viharos időjárása és a tenger erős hullámozása következtében a hajó annyi sérülést szenvedett, hogy lemondtak megmentéséről. A személyzet sorsára hagyta a gőzöst.

Színház és Művészet.

A kedélyes paraszt.

Szerdán este a Teatro Fenicsében másodszor került színre a „kedélyes paraszt” Leon és Fall kellemes zenéjű operettje. A szereplők valamennyien legjobb tudásuk szerint játszottak s így az előadás jobb volt mint tegnapelőtt.

A szereplők közül különösen megemlíjük Heltait, aki énekéért sok őszinte tapsot kapott s énekét meg is kellett ismételnie, Bérczyt, akinek alakítása nagyon ügyes volt és Szentgyörgyi Lenkét, továbbá Cseöreghet, aki szerepét elegánsan játszotta meg.

Kellemetlenül tapasztaltuk, hogy Székely ismét berekedt s énekszámait fátyolos hangon énekelte.

A közönség, amely a színházat félig megtöltötte, jól mulatott.

Ma este Kállai Jolán vendégfelléptével a „Madarász” kerül színre.

— **Kállai Jolán szereplése.** Kállai Jolán, a kit Balla igazgató a szubrett szerepekre szerződtetett, tegnap Fiuméba érkezett. Delelőtti résztvett a „Madarász” főpróbáján s este a darab Postás Milka szerepében lép fel először.

— **Ujházi Ede vendéggjátékai.** A magyar színművészet ünnepelt dicsősége, Ujházi mester újra ellátogat hozzánk és pénteken, szombaton és vasárnap három híres szerepében és pedig a „Titok” Jouveneljében, a „Constantin abbé”-ban és a „Cigány”-ban fog fellépni. Országunk legelső színművészeinek, Ujházi Edének fellépése mindenkor ünnepe színházunknak és most is tiszta szívből örvendünk a Mester vendéggjátékának. A pénteki előadás egyúttal vigjátéki premier is lesz, ekkor fog először színrekerülni Wolf Pierre végtelenül szellemes, kitűnő vigjátéka a „Titok”, melynek főszerepében Ujházi Ede egyik legnagyobb diadalát aratta. Elragadóan meleg egyéniségével, közvetlen humorá-

val országos hírtvé, fényes alakításává avatta azt a szerepet Ujházi.
Az Ujházi estéket rendes helyárak mellett, bérletben adják, a melyekre a kedvezményes utalványok is érvényesek lesznek. A „Titok” nyertes utalványot Márfy titkár, a Constantin abbát Székács, a Cigányt pedig Bérzi rendezzi.

Távirat ◀▶ Telefon.

Az első kihallgatások.

BUDAPEST, máj. 6. A mai nap politikai szenzációja, hogy a király az előre megálapított fogadási sorrend ellenére Andrássy Gyula gróf belügyminisztert hívta magához. A belügyminiszter kihallgatása után Dessewffy Aurél gróf a főrendiház elnöke, majd Justh Gyula a képviselőház elnöke járulnak a király elé. Dessewffy Aurél gróf véleménye mindenenként ismeretes, ő tudvalevőleg a közös bank híve.

Justh Gyula kijelentése.

BUDAPEST, máj. 6. Justh Gyula a képviselőház elnöke a királyi kihallgatás előtt politikai barátai előtt kijelentette, hogy megfogja mondani a királynak, hogy a koalíciót tovább fenntartani nem lehet, a fuziót pedig senkisémmel hajítja s hogy az önálló bank felállítása nélkül a válság mindig kiujulna.

További kihallgatások.

BUDAPEST, máj. 6. A kormány tagjainak kihallgatása után a pártvezérek járulnak a király elé. Legutoljára maradnak Tisza István gróf, Lukács László, Khuen-Héderváry gróf és Bánffy Dezső báró.

Bestiális apa.

BUDAPEST, máj. 6. A pestmegyei törvényszék ma Ulriach István pestmegyei földbírókosti, aki három leányával tiltott viszonyt folytatott, tizenkét évi fegyházra ítélte. Az ítélet kihirdetése után a bestiális apa dühöngeni kezdett, úgy hogy a börtönőröknek csak hosszúságos küzdelem után sikerült a vadállati ember megfékezniök.

Interpelláció a tartalékosok miatt.

BÉCS, máj. 6. A Reichsrathban ma sürgős interpellációt terjesztettek elő a Boszniában egyes csapatoknál visszatartott tartalékosok miatt. Hasonló interpellációt fognak előterjeszteni Budapesten is a függetlenségi párt nevében.

Az államvasutak új elnökigazgatója.

BUDAPEST, máj. 6. Képviselői körökben beszélnek, hogy Tolnay Lajos miniszteri tanácsos lesz az államvasutak új elnökigazgatója.

Nagy vihar.

BARCS, május 6. Ma reggel itt óriási vihar volt. A villám tizenkétszer lecsapott. A kár állatokban és ingatlanokban igen nagy.

Egy főispán sajtópöre.

ARAD, május 6. Károlyi Gyula gróf főispán ma az aradi Tribuna román lap ellen rágalmozásért bünyenítő feljelentést tett.

Hazaáruló horvát ügyvéd.

ZÁGRÁB, máj. 6. Milovánovics dr. rumai ügyvéd, a nagyszerb pör utolsó vádlottjáról, akit szerb üzelmek miatt a múlt hónapban letartóztattak, kiderült, hogy Rumából egy veneket csempészett Szerbiába. Milovánovicsot ennélfogva a zágrábi törvényszék mai határozata alapján Péterváradra kísérik, ahol katonai hadbírószék ítélkezik fölötte.

Elöntött községek.

SZIKSZÓ, máj. 6. Az állandó esőzés miatt a Vadászpatak ma megáradt s elöntötte a szomszédos Kupa és Alsóvadász községeket.

Egy dánosi cigányfiu eltűnése.

SOPRON, máj. 6. A dánosi rablógyilkossági per egyik koronatanuja, a tizenkét éves Lakatos Pista, a gyermekmenhelyből való ki szabadulása óta egy soproni kávéházban volt alkalmazva. Az éjjel a fiu nyomtalanul eltűnt. Azt hiszik, hogy Lakatos Pistát cigányok rabolták el, mert a per tárgyalásánál is bosszút esküdtek ellene. A hatóság széleskörű nyomozást indított az ügyben.

A török kabinet megalakulása.

KONSTANTINAPOLY, máj. 6. A szultán tegnap éjjel magához hívatta Hilmi pasát, kit megbízott az új kabinet megalakításával. Hilmi elfogadta a megbízást. Az új kabinet a következőképpen alakult meg:

Ferid pasa belügyminiszter, Arif Hikmet tengerészeti miniszter, a kamara alelnöke Aristidis földművelésügyi miniszter, Nail Samsun ifjútörök képviselője oktatásügyi miniszter, Sabib Molla seik-ül-izlam. A külügyi, hadügyi, pénzügyi és kereskedelemügyi miniszterek, valamint az államtanács elnöke szintén elfogadták a miniszteri tárcát; az igazságügyi tárcát Hakki bey jelenlegi római quirináli követnek ajánlották fel. A kabinet kinevezését a szultán még ma délután aláírja, miáltal az új kormány hivatalosan megalakult.

Elkobozták Abdul Hamid

vagyonát.

KONSTANTINAPOLY, máj. 6. A Courrier d'Orient közli: V. Mohamed szultán elrendelte előde vagyonának, nagy kiterjedésű uradalmainak, palotáinak, nyaralóinak, bányáinak, iparvállalatainak, gyárainak elkobzását. A konfiskált vagyon között rengeteg értéket képviselnek a mezopotámiai petróleummezők. — A képviselőház tegnap elhatározta, hogy az államkincstár ráteszi kezét a volt szultánnak a földi bankokban s így különösen a berlini pénzügyintézeteknél elhelyezett vagyonára.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Teljesen új műsor.

Valdoro Lina olasz énekesnő,
Romana Jone olasz énekesnő,
Delly Cecil bécsi szubrett,
Jonesen Mary francia-román énekesnő,
Califano Alfréd komikus,
Les Favorites nyolc hölgyből álló csoport,
Monti Cesarina énekesnő,
Les Califano olasz duett.

Estéknél fényes bohózat.

Karmester:
Viridilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Új műsor.

Belépti díj 1 kor.

Lederer penzió Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.
Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

A földszinti kristályterem

megnyitása alkalmával a n. é. közönségnek a tavaszi idényre a következő cikketek bártorkodunk alkalmi áron ajánlani:

Voile de laine (tisza gyapju) Mét. 1.—	
Divatszövetek legújabb minták dupla magasság	„ —.76
Kamgarri női ruháknak minden színben	„ 1.35
Pongis valódi japán minták, legújabbak az idei évadból hallatlan olcsó áron	„ 2.—
Satin, tisza gyapju	„ 1.—
Valódi svájci selymek, óriási választékban	1.55-2.—
Wolin, mosható puha szövet, garantált színek	„ —.45
5000 M. francia batiszt, legújabb minták, garantált színek	„ —.65
Angol vitrage nagy tétel	„ —.30
500 garnitúra (2 szteritő, 1 asztalteritő)	9.—
Asztali teritékek igen nagy választéka (1 teritő 6 szalvéta)	250.
Legfinomabb à jour harisnyák óriási tétele párja	1.—
Tisza selyem alsószoknyák, ritka alkalom drbja csak	9.—
5000 kész automobil-fátyol	1.—
10000 csipke különböző magasságban most csak	—-.20
Csipke betét ritka alkalom	—-.10
Svájci himzés fehéreneműre csak	—-.10
Guipure szövet bluzhoz vagy diszítésre	1.40
Himzett keleti szövet bluzhoz vagy diszítésre	—-.80
Fekete taffeta tisza selyem	1.45

Tisztelettel

WEISS M.
Fiume, Corso 11.

Trieszt, Corso 9.

==== Bécs, Gonzagagasse.

Szabott árak koronákban.

Naponta friss divatujdonságok érkezése

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

A por ez emberiség legnagyobb ellensége!

Használja minden ember lakása vagy bolthelyisége pormentesítésére a fiumei

„Standut Oel Company“

felülmúlhatatlan gyártmányait.

„Standut krém“ és „Standutin“ kapható minden drogeriában, továbbá Oberdorfer C. és Reich Alessandro cégeknél a korszón, nemkülömben az abbaziai lerakóban „Villa Antoniushof“.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedaale Cas Wurzer I. em.

Verseny nélküli üzlet,

melynek csak készpénz bevételei vannak és igen csekély üzleti költséggel dolgozik -- egyedülálló hölgynek is alkalmas -- elköltözés miatt **azonnal olcsón eladó.**

Szükséges tőke 5000 korona. Közelebbit e lap kiadóhivatalában.

Cirkvenica

Palace Hotel THERAPIA Szanatorium.

Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.

Hajó-közlekedés naponta négyszer. Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.

Penzió 7 koronától.

Tökéletes orvosi berendezések. Orvos dr. Gróó Béla.

Prospektust küld:

THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gözösön 40 percnyire Fiumétől.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrassy
(a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

— Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —

Magyar lapok! — Modern kényelem

Lido-Velence

PANNONIA VILLA

Gyönyörű központi fekvés, teljesen újjáalakítva! 40 szoba s külön apartamentok. Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Egy tulajdonban az új kávéházat a Szt.-Márktéren (a quadri mellett) és a Frezeria utcában levő nagy cukrászdával. Nagyb. pártfogást kér Carlo Lavena,

MOHOVICH C. A.

FIUME Via Governo TRIEST Via Ponterosso 6

Alapított 1890-ben.

A látható írásu, világhírű

Underwood írógépek

vezérképviselte.

Modern irodaberendezések. - Amerikai butor. Másoló készülékek. - Mappák. - Bélyegzők. - Bádog- s email feliratok.

Mechanikai javító műhely.

Bonin Penzió - Velence

S. Marco, Corte Barozzi.

Kitünő bécsi penzió, főleg magyarok és osztrákok által látogatva, egy percnyi távolságra a Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

Női kalap divatterem

Értesitem a n. é. közönséget, hogy üzletemet

Corso 16. szám alá I. em.

a városi torony mellett helyeztem át Legujabb párisi modellek és formák uagy választéka.

Tisztelettel WEISS FANNY Corso 16 (azelőtt Via Andrassy 13.)

Az „Első Fiumei Őr- és Záróintézet“

igazgatósága ezennel tisztelettel értesíti Fiume nagyrabecsiült kereskedőit, raktártulajdonosait és iparvállalatait, hogy belügyminiszterileg jóváhagyott tevékenységét, mely a reábizott áruk és bolthelyiségek éjjeli őrizetére terjed ki

május 15-én megkezd.

Bátrak leszünk tisztviselőinket az egyes cégekhez és érdeklődőkhöz elküldeni, hogy a bérleti feltételeket előterjessék és az előfizetőkkel a megállapodást személyesen megkössék.